

ΣΑΒΒΑΤΟ 28 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2026

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ
ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ**

**Υπεύθυνη ομάδας Αρχαίων Ελληνικών: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΧΑΝΤΖΟΥΛΗ
Επιμέλεια διαγωνίσματος: ΕΡΑΤΩ ΠΑΝΤΕΛΗ**

1. Και όταν έφτασαν συγκάλεσαν συνέλευση, στην οποία οι Κορίνθιοι και περισσότερο οι Θηβαίοι αντιπρότειναν και πολλοί άλλοι απότους Έλληνες να μη συνθηκολογήσουν με τους Αθηναίους, αλλά να τους αφανίσουν. Οι Λακεδαιμόνιοι, όμως, είπαν ότι δεν θαεξανδραποδίσουν ελληνική πόλη, η οποία έχει προσφέρει πολλά (μεγάλες υπηρεσίες) στους πιο μεγάλους κινδύνους πουέγιναν στην Ελλάδα, αλλά έκαναν ειρήνη υπό τον όρο, αφού γκρεμίσουν τα μακρά τείχηκαι τα τείχη του Πειραιά και παραδώσουν τα πλοία εκτός από δώδεκα και φέρουν πίσω τους εξόριστους, θεωρώντας τους ίδιους εχθρούς και φίλους με τους Λακεδαιμονίους να ακολουθούν τους Λακεδαιμόνιους και στη στεριά και στη θάλασσα, όπου κι αν τους οδηγούν. (φροντιστηριακό βιβλίο σελ: 65)

2. Ο Θηραμένης αναφέρεται ότι κάθισε σχεδόν τέσσερις μήνες στην Σπάρτη, χωρίς να διαπραγματεύεται τη συνθήκη ειρήνης. Καθυστερούσε σκόπιμα να επιστρέψει από τη Σπάρτη, προκειμένου να εξαντληθούν οι Αθηναίοι από την πείνα και να αναγκαστούν να αποδεχτούν ακόμη και τους πιο σκληρούς όρους της ειρήνης. Ο Θηραμένης ποτέ δεν επέδειξε πολιτική σταθερότητα και ηθική στάση. Σύμφωνα με τις πληροφορίες του Ξενοφώντα αλλά και άλλων συγγραφέων (Λυσίας, Κατά Ερατοσθένους) ο Θηραμένης με αυτή του τη στάση αποσκοπούσε σε προσωπικά οφέλη. Γνωρίζουμε, άλλωστε, ότι ο Λύσανδρος τον εξέλεξε αργότερα ως έναν από τους τριάκοντα τυράννους. Θα τον χαρακτηρίζαμε δόλιο, συμφεροντολόγο, προδότη, ύπουλο και αδίστακτο, προκειμένου να εξυτηρητήσει τα προσωπικά του συμφέροντα. (φροντιστηριακό βιβλίο σελ: 68)

3. Οι όροι που οι Λακεδαιμόνιοι έθεσαν στους Αθηναίους έχουν ως στόχο την πλήρη υποταγή της Αθήνας στη Σπάρτη. Συγκεκριμένα, οι Αθηναίοι έπρεπε πρώτα α) να γκρεμίσουν τα μακρά τείχη και τα τείχη του Πειραιά (καθελόντας), β) να παραδώσουν τα πλοία τους εκτός από δώδεκα

(παραδόντας), γ) να δεχτούν πίσω όσους είχαν εξοριστεί λόγω των ολιγαρχικών φρονημάτων τους (καθέντας) και δ) να έχουν από εδώ και στο εξής κοινούς φίλους και εχθρούς με τη Σπάρτη (νομίζοντας) διαλύοντας ουσιαστικά την αθηναϊκή συμμαχία. Οι τέσσερις αυτοί όροι λειτουργούν ως προϋπόθεση για την υλοποίηση του βασικού όρου, ο οποίος είναι οι Αθηναίοι να ακολουθούν (έπεσθαι) στο μέλλον τους Λακεδαιμόνιους σε κάθε πολεμική δραστηριότητα τόσο στη θάλασσα όσο και στην ξηρά. Διαπιστώνουμε, λοιπόν, ότι ο κύριος όρος δηλώνεται με ένα απαρέμφατο (έπεσθαι), ενώ οι προκαταρκτικοί όροι δηλώνονται με μετοχικά σύνολα (καθελόντας, παραδόντας, καθέντας, νομίζοντας). Ειδικότερα, οι τρεις πρώτες μετοχές είναι σε χρόνο αόριστο (καθελόντας, παραδόντας, καθέντας) εκφράζοντας έτσι το προτερόχρονο σε σχέση με τον κύριο όρο, καθώς αποτελούν πράξεις που θα γίνουν μια φορά με την αποδοχή της συνθήκης, ενώ η τέταρτη μετοχή και το απαρέμφατο βρίσκονται στον ενεστώτα (νομίζοντας, έπεσθαι), για να εκφράσουν διάρκεια και πράξη εξακολουθητική στο παρόν και στο μέλλον. (ενδεικτική απάντηση από θέματα ΙΕΠ)

4. Κατά τη διάρκεια του Πελοποννησιακού πολέμου έγιναν πολλές ακρότητες που οδήγησαν σε έξαψη των παθών και σε θανάσιμο μίσος ανάμεσα στις πόλεις. Ιδιαίτερη έχθρα παρουσιάζεται εναντίον της Αθήνας, την οποία πολλοί θέλουν να δουν κατεστραμμένη. Συγκεκριμένα, στη σύσκεψη για τους αιχμαλώτους αποφασίστηκε όσοι από αυτούς ήταν Αθηναίοι να θανατωθούν. Στη συνέλευση που συγκάλεσαν οι Λακεδαιμόνιοι, πολλοί άλλοι Έλληνες, και κυρίως οι Κορίνθιοι κι οι Θηβαίοι, είπαν ότι δεν πρέπει να συνθηκολογήσουν με τους Αθηναίους, αλλά να τους αφανίσουν (μη σπένδεσθαι Αθηναίους, ἀλλ' ἔξαιρειν). Η έντονη αυτή εμπάθεια των δύο αυτών πόλεων απέναντι στην Αθήνα δικαιολογείται ιστορικά π.χ. εξαιτίας του οικονομικού ανταγωνισμού και της διαχρονικής αντιπαλότητας με τη γειτονική Αθήνα. Ωστόσο, μία από τις βασικές αιτίες γι' αυτή τη σκληρή στάση μπορεί να θεωρηθεί το γεγονός ότι οι Αθηναίοι κατά τη διάρκεια του Πελοποννησιακού πολέμου επέδειξαν συχνά αλαζονική και βίαση συμπεριφορά σε εχθρούς και συμμάχους, παραβιάζοντας άγραφους νόμους και κανόνες, διαπράττοντας σειρά εγκλημάτων και παρανομιών, όπως φαίνεται και στο μεταφρασμένο απόσπασμα. Είναι χαρακτηριστικό το ψήφισμά τους «να κόψουν το δεξί χέρι σ' όλους τους αιχμαλώτους, αν κέρδιζαν τη ναυμαχία» στους Αιγός

ποταμούς ή η προηγούμενη πράξη τους να ρίξουν τα πληρώματα των αντιπάλων τους στη θάλασσα. Διαπιστώνουμε, λοιπόν, ότι τόσο μετά την ήττα των Αθηναίων στους Αιγός ποταμούς, στο συμβούλιο που συγκάλεσε ο Λύσανδρος για την τύχη των αιχμαλώτων, όσο και στη Συνέλευση της Σπάρτης επικρατεί η ίδια διάθεση για αυστηρή και παραδειγματική τιμωρία των Αθηναίων. Οι υπόλοιποι Έλληνες βλέπουν στο πρόσωπο των ηττημένων Αθηναίων όχι τον αδύναμο και ταπεινωμένο άνθρωπο μετά τη συντριβή του ή έστω τον αντίπαλο, αλλά τους δυνάστες και εγκληματίες πολέμου Αθηναίους. (ΙΕΠ και φροντιστηριακό βιβλίο σελ:69)

5. Ο Οδυσσεύς Ελύτης, από τους σημαντικότερους Έλληνες ποιητές...

Μην παραποιείς τα λόγια μου...

Να αξιοποιείς τον ελεύθερο χρόνο σου...

Το αρτοποιείο στη γειτονιά μου...

Σε είχα προειδοποιήσει να μην ανακατευτείς...

6. α.

- i. πρεσβευτοῦ
- ii. μεγίστω
- iii. ἐγενόμην
- iv. νῆες
- v. ἐκεκελεύκει

β. «ἐκκλησίας ἐποίησε ἐν αἷς ἀντέλεγεν Κορίνθιος»

7. α.

- i. Πεμφθείς: χρονική μετοχή συνημμένη στο εννοούμενο υποκείμενο Θηραμένης, επιρρηματικός προσδιορισμός χρόνου στο ρ. διέτριβε
- ii. ἐν Σελλασία: εμπρόθετος προσδιορισμός στάσης σε τόπο στο ἦσαν
- iii. ἐκκλησίαν: αντικείμενο στο ρήμα ἐποίησαν
- iv. τῶν Ἑλλήνων: γενική διαίρετική στο ἄλλοι
- v. ἐξαιρεῖν: τελικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο ρήμα ἀντέλεγον
- vi. μέγα: επιθετικός προσδιορισμός στο ἀγαθόν
- vii. τοὺς φυγάδας: αντικείμενο στη μετοχή καθέντας

β. 1-Γ, 2-Δ, 3-Α

8. α. Λάθος, β. Σωστό, γ. Λάθος, δ. Λάθος, ε. Σωστό